

Savić: Po Vučiću treba da se borimo za isto kao i čikaški radnici pre sto godina

<https://rs.n1info.com/biznis/savic-po-vucicu-treba-da-se-borimo-za-isto-kao-i-cikaski-radnici-pre-sto-godina/>

Link gostovanja Ranke Savić, predsednice ASNS, u emisiji "N1 Studio Live":

https://www.youtube.com/watch?v=20FGj7XroNo&feature=emb_title

Uz inicijativu da zdravstveni radnici koji su direktno bili uključeni u borbu sa kovid krizom imaju pravo na beneficirani radni staž, Asocijacija slobodnih i nezavisnih sindikata ne odustaje ni od inicijative da nedelja bude neradni dan.

Ovu ideju još početkom godine odbio je predsednik Srbije, Aleksandar Vučić rekavši da neće pristati na te zahteve.

„Ne može neradna nedelja. Ne dam. Ko hoće da ne radi nedeljom, nek ide u neke druge zemlje“, naveo je on tada.

Ranka Savić, predsednica ASNS ponavlja da sindikat neće da odustane od ove inicijative.

„Niko predsedniku našem ne brani da radi nedeljom – cela vlada može da radi nedeljom i to je njihov izbor i pravo. Ali, ljudi u trgovini imaju pravo na taj jedan dan koji će da provedu sa porodicom“, rekla je Savić za N1.

Kako je dodala – po našem predsedniku ne treba da imamo ni godišnji odmor.

„Moramo da se borimo ponovo za ono za šta su se borili još čikaški radnici pre stotinu i više godina – da dobijemo pravo na osam sati rada i osam sati odmora i sna. Po našem predsedniku mi svi treba da radimo, ali po mogućnosti da nam plate budu od 32.000 do 50.000 dinara – to bi bilo idealno, pa da svi strani investitori i srpski poslodavci budu prezadovoljni i da ostvaruju profite“, navela je Savić.

Ne bi, kaže, toliko zamerala predsedniku da je rekao: „Moramo da radimo, situacija je takva, ali ću se založiti da tim ljudima koji rade nedeljom, ona bude plaćena kao za dane državnog praznika“.

„Tada bih verovala da predsednik želi dobro Srbiji, ali i zaposlenim radnicima u trgovini. Ali, pošto nas je iznevirao, zato što ne može jedna država tako da funkcioniše – da jedan čovek, ma ko on bio, kaže: ‘Ne dam’ i ‘Ne može’- mi od toga nećemo odustati. Borićemo se i na kraju ćemo se izboriti, ja sam u to sigurna“, zaključila je Ranka Savić.

Pristali i veliki trgovci

Sindikata je, navodi Ranka Savić, o uvođenju neradne nedelje razgovarao sa poslodavcima svih većih trgovinskih lanaca u Srbiji.

„Za neradnu nedelju smo dobili njihovu apsolutnu saglasnost – prihvatili su jer imaju manjak radne snage, ta nedelja bi im dobro došla jer bi tako izvršili preraspodelu rada“, navela je ona.

Država apeluje da se obolelima da cela plata, a ćuti kad poslodavci traže pomoć

<https://rs.n1info.com/biznis/drzava-apeluje-da-se-oboelima-da-cela-plata-a-cuti-kad-poslodavci-traze-pomoc/>

Krajem prošle godine Vlada je preporučila poslodavcima da zaposlenima, obolelima od kovida, daju pun iznos plate, iako su na bolovanju. Preporuku su prihvatili oni koji zarade daju iz državnog budžeta - javna preduzeća. Taj predlog ministarka rada Darija Kisić Tepavčević ponovila je i juče. **A da predlog bude i prihvaćen u svim firmama, zalažu se i sindikati, jer je prema prognozama Asocijacije slobodnih i nezavisnih sindikata - korona krizom ugroženo oko milion ljudi.** Poslodavci se takođe slažu, ali da država nadoknadi 35 odsto.

„Pustite nas da živimo od našeg rada, ista prava za sve“, stajalo je na transparentu tokom protesta ugostitelja i radnika event industrije.

Ovi radnici su možda koroni umakli, ali smanjenju plata ili čak otkazima nisu. Na gubitku, u svakom smislu, su i oni drugi koji su radno mesto zadržali, ali su se zarazili. Kako, bar, finansijski ne bi bili u minusu, Ministarstvo rada preporučuje poslodavcima da obolelima od korone isplaćuje puni iznos plate, a ne samo 65 odsto. I ne samo njima, nego i kontaktima zaraženih.

„Potvrđeni kontakti koji su trebali da provode u kućnoj izolaciji vreme, treba da imaju stopostotnu nadoknadu kada je u pitanju bolovanje. I praktično čitav javni sektor je promenio kolektivne ugovore“, rekla je ministarka Darija Kisić Tepavčević.

Nebojša Atanacković iz Unije poslodavaca kaže da „kada se to plaća iz nećijih sredstava ili iz naših zajedničkih sredstava, onda sve to može“.

Može i u nekim privatnim firmama. Ministarka rada tvrdi da ima i takvih.

„U svim tim privatnim kompanijama, gde su sindikati jaki, kroz kolektivne ugovore je došlo se do dogovora sa poslodavcima da, u ovim slučajevima, isplata bude sto odsto. I ima ih dosta“, navodi Ranka Savić iz Asocijacije slobodnih i nezavisnih sindikata (ASNS).

Neke firme, međutim, ne mogu radnicima da isplate pun iznos, jer su ukupni troškovi u realnom sektoru veći, a na sve to, sada i ne rade punom snagom, podsećaju iz Unije poslodavaca.

Problem je, kažu, što uz zaradu za nekoga ko je na bolovanju, moraju da izdvoje novac i za onoga ko je angažovan kao zamena.

„To predstavlja 200 posto. U ovom slučaju to predstavlja samo 165 odsto, pošto sigurno privatni sektor nema viška radnika. Odsutni radnik praktično za toliko manje privređuje i on je praktično čist trošak poslodavcu“, ističe Atanacković.

Rešenje bi, za članove Unije poslodavaca, bilo da razliku od 35 odsto nadoknadi država. Taj predlog podržali su i oni koji se obično ne slažu sa poslodavcima – sindikati. Međutim, odgovor na tu inicijativu iz Ministarstva je – muk.

„Pošto su pretpostavljam, smatrali da bi bili preteran udar na budžet Republike Srbije, tako da nam nisu ni odgovorili“, kaže Ranka Savić.

Unija poslodavaca će posle praznika možda ipak pokušati ponovo da odobrovolji Ministarstva rada i finansija. A radnicima obolelim od kovida 19, osim borbe sa virusom, preostaje i da se nadaju da će se sindikati i poslodavci izboriti da imaju novca i za život.

Link gostovanja Nebojše Rajkovića, generalnog sekretara ASNS, na TV K1:

<https://www.youtube.com/watch?v=S-CA7aKBp-g>

“Oročeni rad” postao pravilo: U Srbiji radnici 10 ili 15 godina “na određeno”

<https://www.bizlife.rs/oroceni-rad-postao-pravilo-u-srbiji-radnici-10-ili-15-godina-na-odredjeno/>

Pandemija korona virusa samo je još više produbila probleme sa kojima se radnici u Srbiji godinama suočavaju, a posebno je problematičan „oročeni rad“, odnosno to što je rad na određeno vreme zbog pandemije postao pravilo, a ne izuzetak, upozoravaju sindikati povodom Međunarodnog Praznika rada 1. maja.

Predsednica Asocijacije slobodnih i nezavisnih sindikata (ASNS) Ranka Savić kaže da je pandemija korona virusa samo istakla još više probleme radnika koji se nisu rešavali ranije, a najveći problem je nepoštovanje odredbi Zakona o radu.

Rad na određeno kao pravilo, a ne izuzetak

Upozorava da je je rad na određeno vreme u Srbiji uveliko postao praksa i pravilo, iako taj zakon propisuje da radnik može dve, a maksimalno tri godine da bude u radnom odnosu na određeno vreme.

„U Srbiji imamo radnike koji deset ili 15 godina imaju ugovore na određeno i praktično se u ovoj pandemiji svelo na to da su oni u istoj opasnosti da im ne bude produžen ugovor, kao i oni koji tako rade godinu dana“, navodi Savić za BIZLife portal.

Ističe da je to praksa posebno u namenskoj industriji, ali i u drugim sektorima nije retkost.

„Da se poštovao Zakon o radu oni bi odavno imali ugovore na neodređeno vreme“, istakla je sagovornica.

Masovno plata i zarada ispod minimalca

Takođe, Savić upozorava i da se u javnom sektoru, ali i mnogim privatnim preduzećima masovno dešava da se zaposlenima plata ili zarada utvrđuje na osnovu manje cene rada po radnom satu, pa su i plata i zarada manje od minimalne zarade.

Ovaj sindikat ukazuje da je takva pojava najzastupljenija u javnim službama, javnim preduzećima – posebno kod komunalaca, ali i u realnom sektoru.

„U javnim službama, posebno problem je to što su topli obrok i regres sadržani u koeficijentu, što je ne samo suprotno Zakonu o radu, nego i zdravom razumu“, navodi predsednica ASNS.

Savić ukazuje da mnogi radnici u Srbiji rade prekovremeno i da im to nije plaćeno već dobijaju slobodne dane koje ne mogu da iskoriste zbog manjka radne snage.

“Armija ljudi ima nesigurne poslove, strahuje da će ih izgubiti i ne bori se za svoja prava”

„Jednostavno sve ono što ranije nije bilo dobro, sada je samo još više isplivalo na površinu i ima još pogubnije posledice nego ranije, i ne primećujem nikakav napredak u

ostvarivanju radničkih prava“, upozorava Savić i dodaje da je veliki problem i dalje zapošljavanje partijskih kadrova.

Navodi da je u Srbiji danas „radna snaga bukvalno prestravljena“.

„Imamo armiju ljudi koja ima nesigurne poslove i strahuje za svoju egzistenciju, i zabrinjavajuće je da radnici ne čine ništa po tom pitanju i ne bore se da promene svoj položaj. Onda ni sindikati tu ne mogu mnogo pomoći ako imate armiju ljudi koja ćuti i nije spremna da se bori za svoja prava“, ističe.

ASNS u proglasu povodom Međunarodnog praznika rada navodi između ostalog da se u Srbiji posledice Kovid krize, po običaju, svaljuju na leđa radnika uprkos tome što je, pre svega njihovom zaslugom, održana ekonomija, ekonomski rast i napunjen budžet.

ASNS upozorava i da radnici i njihovi problemi nisu tema ni u državi, ni u javnosti, ni u društvu.

Taj sindikat navodi da će nastaviti da se beskompromisno bori i izbori za zakonska, sindikalna i građanska prava svojih članova i svih radnika i to svim pravnim i sindikalnim sredstvima.

Posebno će, navode, nastaviti sa aktivnostima da se zaposlenima koji rade u Kovid bolnicama i ambulantom prizna beneficirani radni staž, da nedelja bude neradni dan, da se reši problem zarada u komunalnim javnim preduzećima, da zaposleni u javnom sektoru dobiju regres i topli obrok, da se spreči svaki oblik zlostavljanja na radu, kao i inicijativama za promenu Zakona o radu.

SSSS: Pandemija korone ostavlja nesagledive posledice po radnike

I Savez samostalnih sindikata Srbije (SSSS) u Proglasu povodom 1. maja poručuje da će se oštro suprotstaviti pokušajima da oročen rad, zbog pandemije sada opravdan, postane pravilo pojedinih poslodavaca i da ugovori o radu na neodređeno postanu samo izuzetak.

“Pandemija korone, ostavlja nesagledive posledice, prekarni rad postaje svakodnevnica, a otkaze dele mejlovima i sms porukama”, naveo je SSSS u Proglasu.

SSSS je naveo i da otkaze dobijaju i žene u drugom stanju, zaposleni se nezakonito premeštaju na lošije plaćena i neadekvatna radna mesta, sve je više primera otpuštanja zbog sindikalne aktivnosti ili zbog obelodanjivanja detalja o kradji i korupciji u preduzećima.

“Borba za radnička prava neće mirovati, nećemo stati dok ne dokažemo poslodavcima i državi da bez radnika nema napretka, jer radnici su ti koji stvaraju, grade, uče i leče”, navodi se u Proglasu.

Istraživanje: Korona ostavlja posledice na mentalno zdravlje i dodatni stres na poslu

Taj sindikat sproveo je nedavno i istraživanje o uticaju izmenjenih uslova rada, izazvanih pandemijom, na psihičko zdravlje radnika. Ciljna grupa bili su zaposleni (primarno članovi sindikata), koji su imali radni odnos ili bili radno angažovani tokom pandemije.

Istraživanje je urađeno na uzorku od 610 ispitanika iz gotovo svih većih mesta i gradova Srbije, i iz privatnog i javnog sektora, s tim što je u uzorku većina ispitanika iz javnog sektora.

Trećina ispitanika je izjavila da rad za vreme pandemije ima negativan uticaj na njihovo mentalno zdravlje.

Ugroženije su se osećale žene, zaposleni koji imaju između 35 i 50 godina starosti, dok nije nađena značajna povezanost u negativnom uticaju na psihičko zdravlje između onih koji su bili pozitivni i onih koji nisu imali KOVID-19.

Dodatni stres na radu u uslovima pandemije osećalo je 63 odsto ispitanika.

Stres izazvan strahom da se zaraza može doneti kući je osećanje koje je prijavilo 45 odsto ispitanika, dok strah za svoju sigurnost i nedostatak zaštitne opreme prijavljuje jako mali broj ispitanika. Od fizičkih i psihičkih tegoba, u poslednjih godinu dana, glavobolju je imalo 51 odsto ispitanika, nesanicu 48 odsto, gubitak težine 10 odsto, osećaj izolovanosti od drugih 53 odsto, depresiju 30 odsto, osećanje manje vrednosti 23 procenata a stalni osećaj nervoze i napetosti 48 odsto.

Kada je u pitanju strah od otkaza, više od polovine ispitanika je izjavilo da nema taj problem.

Najveći broj ispitanika odlazio je svakodnevno na posao, a od onih koji su radili od kuće (10 odsto), najveći broj smatra da ih to upošte nije poremetilo ni u radu, a ni u životu. Kada su u pitanju prihodi, kod 80 odsto ispitanika plata je ostala ista.

Kada je u pitanju odnos poslodavaca prema psihičkom zdravlju, većina ispitanika smatra da nije odgovarajući i da nisu preduzeli ništa da daju podršku radniku.

„Svi podaci dobijeni istraživanjem pokazuju da je neophodan zajednički rad svih aktera društva kako bi se umanjili negativni efekti korona virusa na psihičko zdravlje“, poručuje SSSS.

UGS Nezavisnost: Sindikati potcenjeni, radnici se ne bore za svoja prava

Na konferenciji čija je tema bila socijalni dijalog održanoj ove nedelje predsednik UGS Nezavisnost Zoran Stojiljković rekao je da su sindikati u Srbiji „duboko potcenjeni“, i da „ne radimo ono što je evropska mantra o socijalnom dijalogu“.

Obašnjavajući poziciju sindikalnih organizacija u srpskom društvu Stojiljković je rekao da one imaju veoma ograničenu moć i uticaj i nisko poverenje, što je „posledica realne strukture“, i da je takvo stanje veoma teško promeniti.

Ništa manje važno objašnjenje nemoći sindikata, prema Stojiljkoviću, treba tražiti i u svesti radnika, svih koji rade i od toga žive, o tome da li su i koliko oni važni u društvu.

„Imamo li makar deo svesti o tome, ako ne o samoupravljanju ono makar o participaciji radnika u upravljanju, ili većina misli ‘neću da talasam, dobro je dok me niko ne mobinguje i dok primam kakvu takvu platu’“, poručio je Stojiljković.

Prvi maj, odnosno Međunarodni praznik rada obeležava se u znak sećanja na velike demonstracije iz maja 1886. godine, kad su radnici u Čikagu stupili u štrajk, zahtevajući osmočasovno radno vreme.

Male nadnice, dnevni rad od 12 do čak 18 sati i život na ivici bede bili su povod za niz štrajkova u kojima su zahtevani uslovi rada i života dostojni čoveka.

Do kulminacije je došlo u Čikagu, u maju 1886. godine, kad je na ulice izašlo skoro 40.000 pripadnika radničkog pokreta. Oni su svoje zahteve simbolično istakli u tri osmice: 8 sati rada, 8 sati odmora i 8 sati kulturnog uzdizanja.

Tri godine kasnije, 1889. na prvom kongresu Druge internacionale odlučeno je da će se svakog 1. maja održavati demonstracije dok god radnici i radnice ne izbore pravo na dostojan život i rad. Već od sledeće godine taj dan je počeo da se slavi kao Međunarodni dan opšte solidarnosti radništva.

Poslednjih godina, Međunarodni praznik rada u svetu se obeležava raznim akcijama i demonstracijama, čija je suština borba za prava radnika, kraće radno vreme, bolje plate i zaštitu na radu.

FONET/NOVA.RS/N1

ASNS: Posledice kovid krize na leđima radnika

<https://nova.rs/vesti/biznis/asns-posledice-kovid-krize-na-ledjima-radnika/>

Asocijacija slobodnih i nezavisnih sindikata (ASNS) ocenila je da se Međunarodni praznik rada, 1. maj obeležava u uslovima pandemije, uz zabrinutost za bližnje, ali i egzistenciju porodica i za neizvesnu i nepredvidljivu budućnost.

„Kovid epidemija pokazala je sve slabosti savremenog sveta, a pre svega ekonomski, zdravstveni i socijalni egoizam i potpunu nespemnost da se, na iskustvima zdravstvene i socijalne katastrofe, naprave i minimalne promene i resetovanje ka pravednijem i podnošljivijem društvu“, navodi se u saopštenju.

Ističe se da se u Srbiji sve posledice kovid krize svaljuju na leđa radnika uprkos tome što je, pre svega njihovom zaslugom, održana ekonomija, ekonomski rast i napunjen budžet, a da radnici i njihovi problemi nisu tema ni u državi, ni u javnosti, ni u društvu.

Kako se navodi u saopštenju, ASNS će svim svojim potencijalom nastaviti da se beskompromisno bori i izbori za zakonska, sindikalna i građanska prava svojih članova i svih radnika i to svim pravnim i sindikalnim sredstvima.

„Asocijacija poziva sve sindikate i radnike da udružimo snage i da se, kao najveća društvena snaga, izborimo za dostojanstvo rada i dostojan život radnika i naših porodica“, navodi se u saopštenju.

TANJUG/RTV VOJVODINA

Prvomajski proglas ASNS: Nastavljamo borbu za prava radnika

http://www.rtv.rs/sr_lat/drustvo/prvomajski-proglas-asns-nastavljamo-borbu-za-prava-radnika_1234668.html

Asocijacija slobodnih i nezavisnih sindikata (ASNS) je u Prvomajskom proglasu poručila da će nastaviti beskompromisno da se bori za zakonska, sindikalna i građanska prava svojih članova i svih radnika.

Nastaviće, kažu, aktivnosti da se zaposlenima koji rade u Kovid bolnicama i ambulantomama prizna beneficirani radni staž.

Poručuju da će nastaviti da se zalažu da nedelja bude neradni dan, da se reši problem zarada u komunalnim javnim preduzećima, da zaposleni u javnom sektoru dobiju regres i topli obrok, da se spreči svaki oblik zlostavljanja na radu, kao i na inicijativama za promenu Zakona o radu.

ASNS je pozvala sve sindikate i radnike da udruže snagu i da se izbore za dostojanstvo rada i dostojan život radnika i njihovih porodica.

ASNS navodi da će i ove godine 1. maj biti obeležen u uslovima epidemije korona virusa za koju kažu da je pokazala sve slabosti savremenog sveta i da ga dočekuju zabrinuti, pre svega, za zdravlje svojih bližnjih, ali i za neizvesnu i nepredvidljivu budućnost.

ПОЛИТИКА

Prvi maj bez protestnih okupljanja i šetnji radnika

<http://www.politika.rs/sr/clanak/478035/%D0%9F%D1%80%D0%B2%D0%B8-%D0%BC%D0%B0%D1%98-%D0%B1%D0%B5%D0%B7-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%BD%D0%B8%D1%85-%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BF%D1%99%D0%B0%D1%9A%D0%B0-%D0%B8->

[%D1%88%D0%B5%D1%82%D1%9A%D0%B8-%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B0](#)

Prvi maj će ove godine, drugi put zaredom, proteći bez protestnog okupljanja i protestne šetnje radnika u organizaciji sindikalnih centrala.

Glavni razlog za to svakako je epidemija korona virusa i mere zaštite od širenja zaraze, mada se iza odluke o neizlasku na ulice, bar kod nekih centrala, može naslutiti i rezigniranost zbog toga što raniji protesti i zahtevi nisu urodili plodom.

„Nemamo više želje ni da produžavamo ritualno obeležavanje i upućivanje zahteva koji su adresirani vladi i institucijama koje su tada zatvorene”, rekao je Tanjugu predsednik Ujedinjenih granskih sindikata Nezavisnost Zoran Stojiljković.

On navodi da će u uslovima pandemije osim šetnji i protesta izostati i uranci, koje su ranije često organizovali baš sindikati.

„Sve u svemu, moglo bi se reći da ove godine neće biti ni ustanka ni uranka za Prvi maj”, kaže Stojiljković.

Govoreći o materijalnom položaju radnika, navodi podatak međunarodne mreže Klin Klouz prema kome je za pristojan život tročlane porodice potrebno 98.000 dinara mesečno, što je prema njegovim rečima san za bar tri četvrtine zaposlenih u Srbiji.

Naglašava da radnici i sindikati ne mogu biti zadovoljni ako nemaju dostojanstven rad, bezbedan i pristojno plaćen.

Ukazuje da nije dobro što se sindikati malo pitaju u važnim stvarima kao što su priprema zakona, mere pomoći zbog pandemije, rebalans budžeta.

U takvim uslovima, kako kaže, sindikatima preostaje jedino da menjaju način delovanja, da zaigraju ozbiljnije i agresivnije i da sami kreiraju predloge zakona i guraju ih u proceduru.

Predsednik Saveza samostalnih sindikata Srbije Ljubisav Orbović za Tanjug kaže da zbog poštovanja mera zaštite od širenja korona virusa ni ova sindikalna centra neće sutra organizovati ranije uobičajeno protestno okupljanje radnika u Beogradu.

„U takvoj situaciji naša poruka radnicima je prvo želja da oni i njihove porodice budu živi i zdravi i da ukoliko firme ne poštuju mere zaštite radnika, budu otvoreni i to nam prijave. Želimo im bolje uslove za rad, veće plate i bolji standard”, kaže Orbović.

Navodi da će se S S S S truditi da se i ove godine, kao što je bilo i lane, poveća minimalna zarada, kao uslov za povećanje svih ostalih zarada u narednom periodu.

On ističe da je dobro to što lane u situaciji epidemije, plate nisu padale ili su padale veoma malo.

Takođe, ukazuje da je je dosta radnika, prema istraživanju ove sindikalne centrale oko 10 odsto, radilo od kuće.

„Kada govorimo o toj kategoriji radnika, plašimo se šta će sa njima biti posle pandemije, da li će ih poslodavci vratiti na radna mesta ili ih ostaviti da rade od kuće zbog smanjenja troškova i slično”, kaže Orbović.

Dodaje da je teško dopreti do ovih radnika i saznati kako se poštuju njihova prava, u vezi sa bezbednosti na radu, radnim vremenom i slično.

Asocijacija slobodnih i nezavisnih sindikata (ASNS) je u svom prvomajskom proglasu navela da će se i ove godine Prvi maj obeležiti u uslovima epidemije korona virusa.

Poručila je da će nastaviti da se beskompromisno bori za zakonska, sindikalna i građanska prava svojih članova i svih radnika.

Navodeći za šta će se konkretno boriti, kažu da je jedna od takvih stvari da se zaposlenima u kovid bolnicama i ambulancama prizna beneficirani radni staž.

Zalagaće se i da nedelja bude neradni dan, da se reši problem zarada u komunalnim javnim preduzećima, da zaposleni u javnom sektoru dobiju regres i topli obrok, kao i da se promeni Zakon o radu, prenosi Tanjug.

Prvi maj se obeležava u znak sećanja na velike demonstracije u Čikagu u maju 1886. godine, kada su radnici štrajkovali tražeći osmočasovno radno vreme.

Na ulicama je protestovalo blizu 40.000 radnika, a njihovi zahtevi su simbolično istaknuti u tri čuvene osmice, osam sati rada, osam sati odmora i osam sati kulturnog uzdizanja.

Demonstracije su se završile krvavim sukobima sa policijom kada je šest radnika ubijeno, a oko 50 ranjeno.

Na prvom kongresu Druge internacionale, održanom tri godine kasnije, doneta je odluka da se svakog Prvog maja održavaju radničke demonstracije.

Samo 14 odsto njih želi da se vrati na posao u punom radnom vremenu

<http://www.politika.rs/sr/clanak/478068/Samo-14-odsto-njih-zeli-da-se-vrati-na-posao-u-punom-radnom-vremenu>

Petina zaposlenih hoće da nastavi da radi na daljinu, jer tako mogu duže da spavaju, dok petina želi trajno da obavlja posao od kuće

U mnogim evropskim zemljama, u Severnoj Americi, Aziji i Australiji, od 30 do 40 odsto različitih vrsta poslova mogu redovno da se obavljaju na daljinu. Ipak, ovakva vrsta rada neće trajno zameniti klasičan, jer takvo poslovanje neće biti moguće ukoliko se kompanija bavi proizvodnjom ili pruža direktne usluge, smatraju istraživači iz Međunarodne organizacije rada.

Na sličan način razmišljaju i zaposleni, pa je tako najnovije istraživanje agencije „Jugov”, sprovedeno oko godinu dana posle prvih lokdauna, u kojem je učestvovalo 2.027 radnika na daljinu, pokazalo da gotovo polovina (45 odsto) anketiranih želi balans između rada od kuće i onog u kancelariji.

– Rezultati ukazuju na to da je 42 odsto onih koji obavljaju posao od kuće „umorno od zuma”, ali samo 14 procenata njih hoće da se vrati na rad u punom vremenu kad pandemija završi. Svaki peti ispitanik odgovorio je da ne želi nikad da se vrati – navodi se u ovom istraživanju.

Gotovo polovina anketiranih priželjkuje balans između odlazaka na posao, između jednog i tri dana u nedelji. Kao najčešći razlog za to (51 procenat) naveli su izbegavanje putovanja na posao.

U 34 odsto slučajeva radnici preferiraju fleksibilnije radne sate. Petina zaposlenih želi da nastavi da radi na daljinu, jer tako mogu duže da spavaju, a 15 odsto jer ne moraju da nose formalnu odeću. Čavrljanje s kolegama je ono što im najviše nedostaje iz kancelarijskog života (43 odsto).

U načelu, istraživanje pokazuje da rad nikad više neće biti isti kao pre pandemije. Zaposleni traže fleksibilnije poslovno okruženje koje zadovoljava novu ravnotežu rada i života.

Andrea Glorioso, glavni izvršilac za stručne poslove i javne politike Evropske komisije, nedavno je podsetio da, ako se radom na daljinu upravlja na pravilan način, on može imati više prednosti za radnike.

– Zaposleni tada ima mogućnost da se bolje usredsredi na rad, da štedi na vremenu jer se ne prevozi do posla – priznao je on, **dok u Asocijaciji slobodnih i nezavisnih sindikata (ASNS) podsećaju da rad od kuće nema samo dobre, nego i loše strane.**

– **Radnicima se stvara osećaj otuđenosti, jer više ne mogu direktno među sobom da razgovaraju. Istraživanja pokazuju da to dovodi do pada produktivnosti rada, pa radnik gubi emotivnu i sociološku povezanost sa kompanijom u kojoj je zaposlen – naglašava Ranka Savić, predsednica ASNS-a.**

I dok su gotovo sve zapadnoevropske zemlje detaljno precizirale rad od kuće, naši poslodavci su u najvećem broju slučajeva svoje zaposlene tamo gde je to bilo moguće poslali da obavljaju posao od kuće, ali bez prethodno pravno regulisanog statusa, što je dodatni problem u Srbiji.

Srećan 1. maj: “Strancima jeftinije da plaćaju naše radnike, nego da finansiraju robota koji radi džabe”

<https://24sedam.rs/drustvo/srecan-1-maj-strancima-jeftinije-da-placaju-nase-radnike-nego-da-finansiraju-robota-koji-radi-dzabe/>

Radnici i ovaj Prvi maj dočekuju u strahu od gubitka posla, problemima u zaštiti na radu i mnogo nižim primanjima u odnosu na kolege u EU

Praznik rada u Srbiji većina ljudi tradicionalno proslavlja na izletištim uz roštilj i alkohol, dok jedan mali broj njih to čini u radničkim protestima i marševima.

Predsednik Saveza samostalnih sindikata Srbije Ljubisav Orbović kaže za "24sedam" da, u poređenju sa EU, naši radnici i dalje imaju dosta velikih problema.

– Prvi problem je zaštita na radu. Svake godine pedesetak ljudi pogine na radnom mestu, a stotine ih bude povređeno. Pogotovo je to kod građevinaca izraženo gde ljudi nemaju stalan posao, pa onda vremenom gube rutinu. Poslodavci često ne obezbeđuju potrebnu zaštitnu opremu jer ona košta, posebno ako radnici rade kratko vreme pa im se ne isplati da im kupuju kompletnu opremu – objašnjava Orbović.

Drugi problem, smatra on, jeste što puno firmi imaju loše uslove rada ili dosta "ručnog" posla što uzrokuje nisku zaradu.

– Dosta firmi koje su došle donelo je svetsku opremu i tu nema dileme. Ali sve se opet vezuje za zaradu. Bio sam u jednoj firmi gde je bio kolega iz nemačkog sindikata. Mi smo im pokazivali šta se tamo radi, a on mi je rekao: "Vi imate tako male plate da se više isplatite nego da donesu robota da radi". To govori koliko nam je radna snaga jeftina – objasnio je Orbović i dodao da, ipak, to nije slučaj u svim fabrikama.

Orbović dodaje da većina zaposlenih zna svoja prava, ali da se često plaši da ih traži od poslodavaca.

– Problem je što veliki broj ljudi radi na određeno vreme i onda oni prosto ne mogu da prijave bilo šta, jer ako budu prijavljivali automatski gube posao. Najčešće što se može videti u medijima je da oni govore o kršenju svojih prava tek kada izgube posao. To je problem zakona, odnosno kada ne bi postojalo zapošljavanje na određeno ne bi bilo takvih slučajeva – kaže Orbović.

Plate će ostati ograničene

Predsednik sindikata "Nezavisnost" Zoran Stojiljković smatra da na položaj radnika utiče pozicija na tržištu rada i razvijenost ekonomije.

– Hoću da kažem da smo prišli klopci srednje razvijenosti. Ima kakve takve zaposlenosti i rasta, ali nikada nećemo izaći iz ograničenosti dohodaka. Mi smo u nečemu što je poluperiferijska pozicija na tržištu i sa pozicijom zemlje u regionu koja se intezivno prazni jer nam radnu snagu uzimaju razvijene ekonomije – kaže on.

Stojiljković naglašava da je druga važna stvar i kakvim političkim kapitalom raspolažu sindikati, odnosno da li imaju moć da realizuju interese zaposlenih i njihove odluke.

– Treća stvar je da li imamo klasno svesno radništvo i srednje slojeve koje misle da treba da se pitaju i učestvuju ili, kao poslednjih 10 godina, da treba da budu srećni što ih niko ne mobinguje i da ne treba "talasati", a još ako je i plata pristojna, onda se potpuno povući – kaže on i dodaje:

– I međunarodni sindikalni pokret je u defanzivi već četiri decenije. Svaki šesti stariji od 60 godina u zapadnim zemljama nema nikakva primanja. Šta ćemo sa njima da radimo? Ne vidim nikakvu partiju ili koaliciju koja bi mogla da sredi stvari, već verujem da mi svi udruženi možemo da napravimo neki program i odaberemo ko bi to mogao da izvede. Rešenje je organizovana permanenta kampanja za prava radnika i svih građana – kaže Stojiljković.

50 godina

Predsednica Asocijacije slobodnih i nezavisnih sindikata Srbije Ranka Savić kaže za “24sedam” da je Srbija za zemljama EU oko pedesetak godina.

– **Taman tolika je i razlika između prava njihovih i naših radnika. Evropski radnici rade i žive u uređenim, demokratskim državama u kojima se poštuje zakon, a kažnjavaju oni koji ga krše. Evropski poslodavci ne vole preterano sindikate, ali je sistem uređen tako da je jasno stavljeno do znanja da su sindikati i nevladin sektor preduslov demokratije, da bez njih jedan veliki deo građana, koji nije politički svrstan, koji ne glasa, ne bi imao mesto, niti mogućnost da artikuliše svoja prava – tvrdi ona.**

Savićeva objašnjava da u uređenim državama može poslodavac oštetiti radnika, ali ne može ostati nekažnjen.

– **Kod nas je sve suprotno. Interesi kapitala su apsolutno iznad interesa radnika. Kapitalu je sve podređeno. U njegovom interesu može da se krši zakon o radu pa da ugovori na određeno vreme važe i po 10 do 15 godina, a zakon kaže maksimum dve godine. Mogu i plate i zarade da se obračunavaju na minimalni radni čas, koji je niži od zakonom utvrđenog iznosa i da se zaposlenom na taj način „krade“ više hiljada dinara. Mogu i inspekcije rada da donose rešenja u korist stranih investitora i onda kada je očigledno da je pravo zaposlenog narušeno – kaže Savićeva.**

Ona dodaje i da poslodavci mogu bez kazne da odbiju isplatu prekovremenog rada ili da zaposlenom za to daju slobodne dane, koje radnik nikada ne iskoristi jer je stalno potreban na poslu.

– **Ovo ne bi bilo moguće da srpska radna snaga nije isprepadana. Ona nije uplašena zato što je takva – već je do toga smišljeno dovedena – kaže Savićeva i dodaje da veliki broj radnika radi sa ugovorima na određeno vreme, čije produženje “zavisí od ponašanja i poniznosti zaposlenog”.**

Ove godine nema uranka

Zoran Stojiljković dodaje da ovog Prvog maja očigledno neće biti sindikalnih manifestacija, ali ni roštiljijada kao ranije.

– Ove godine nema ni ustanka ni uranka. Ali ja sam lično protiv svake vrste obnavljanja ritualne protestne šetnje kada podnosite zahtev nekom ko vas inače nije čuo. Alternativa je da pokažete da li imate moć mobilizacije i da zaigrate aktivno i vi kreirate neku vrstu programa i zakonskih projekata i da na taj način animirate malo Socijalno-ekonomski savet da počne da se bavi onim čime treba da se bavi – kaže Stojiljković.

05.05.2021.

Vučić: Ako ste se zarazili, a niste se vakcinisali NEĆE VAM BITI PLAĆENO BOLOVANJE

<https://www.blic.rs/biznis/vucic-ako-ste-se-zarazili-a-niste-se-vakcinisali-nece-vam-biti-placeno-bolovanje/9xnnfpw>

Ako ste se zarazili korona virusom, a niste vakcinisani neće vam biti plaćeno bolovanje, rekao je predsednik Srbije Aleksandar Vučić gostujući na jutarnjem programu TV Pink.

Dosadašnja praksa pokazala je da je ljudima koji su bili zaraženi korona virusom, a koji rade u javnom sektoru bolovanje bilo plaćeno 100 odsto, ali da to nije bio slučaj i u privatnom sektoru.

Naime, bilo je dosta poslodavaca koji su poštovali preporuku resornog ministarstva, ali i onih koji su platu za bolovanje zbog korone smanjivali za 35 odsto.

Kako je nedavno za "Blic" objasnila Snežana Bogdanović, viši savetnik u Ministarstvu rada, bolovanje je regulisano Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, a kada je u pitanju korona i Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti.

U najkraćem odgovor je sledeći - odluka o visini plate je na poslodavcu, a preporuka države je da se zaposlenima na bolovanju isplaćuje 100 odsto zarade.

Preporuka Vlade Srbije da se zaposlenima koji su na bolovanju zbog virusa korona isplaćuje cela plata i dalje je na snazi jer, kako je Ministarstvo rada istaklo u prvom talasu, Zaključak Vlade iz aprila prošle godine nije vremenski ograničen na period vanrednog stanja.

Tada je Vlada preporučila poslodavcima da promene svoja akta, a kako bi zaposlenima koji privremeno odsustvuju sa rada zbog kovida, mera izolacije ili samoizolacije, bila isplaćivana cela zarada.

Za klasično bolovanje 65 odsto zarade

Zakonom o radu je plata za vreme bolovanja za prvih 30 dana odsustva u iznosu od najmanje 65 odsto prosečne zarade zaposlenog u prethodnih 12 meseci. Istovremeno postoji mogućnost da plata bude i veća, ali to se reguliše kolektivnim ugovorom ili pravilnikom o radu i ugovorom o radu u samoj kompaniji.

Za sve vakcinisane još 3.000 dinara

Predsednik Srbije najavio je i da će svi stariji od 16 godina, koji su primili jednu ili dve doze vakcine do sada, ili je prime do 31. maja, dobiti dodatnih 3.000 dinara od države.

"Do kasno sinoć sam se konsultovao sa predsednicom vlade i ministrom finansija, razmišljali smo kako da nagradimo ljude koji su pokazali odgovornost, doneli smo odluku da damo dodatnu finansijsku pomoć za ljude koji su se vakcinisali", rekao je on.

ПОЛИТИКА

Polovina nelegalnih radnika posle kontrole dobila posao

<http://www.politika.rs/sr/clanak/478232/Polovina-nelegalnih-radnika-posle-kontrole-dobila-posao>

Od januara do marta inspektori zatekli 1.204 osobe da rade na „crno”, najviše u građevinarstvu

Broj zatečenih u radu na „crno” smanjuje se iz godine u godinu, a u prilog tome ovih dana stižu i novi podaci: za prva tri meseca 2021. inspektori rada zatekli su četvrtinu radnika manje u takvim angažmanima u odnosu na isti period lane, kada ih je bilo 1.587.

Ipak, analize pokazuju da je u Srbiji i dalje od ukupnog broja zaposlenih svaki peti radnik ilegalno angažovan. Pored poljoprivrede, najviše ilegalaca je u turizmu, ugostiteljstvu i građevinarstvu u

kojem, procene su NALED-ovih analiza, 37 odsto angažovanih nije upisano u legalne tokove rada, dok svaki treći radnik samo povremeno ima posla.

U Ministarstvu za rad podsećaju da su u 2020. inspektori rada zatekli 5.951 osobu u radu na „crno”, što je za 54 odsto manje nego u 2019, kada ih je otkriveno 12.938. U toku prošle godine inspekcija rada je detektovala i 335 neregistrovanih subjekata, pri čemu je kod njih zatečeno 248 građana u radu na „crno”.

– Od januara do marta ove godine inspektori su zatekli 1.204 takva radnika i utvrdili postojanje 55 neregistrovanih firmi kod kojih su 42 osobe bile angažovane na takav način. Njih 54 odsto posle toga je zasnovalo radni odnos. Najviše radnika angažovanih na „crno” zatekli su u građevinarstvu – navode u ministarstvu, podsećajući da je to 48 odsto od ukupnog broja zatečenih. Među ostalim delatnostima gde ima ilegalnog rada prednjače usluge smeštaja i ishrane, trgovina, proizvodnja prehrambenih proizvoda, kao i u oblastima ličnih usluga i saobraćaja i skladištenja.

Na koje sve načine inspektori utvrđuju postojanje rada na „crno”?

U inspeksijske nadzore odlaze po službenoj dužnosti, zahtevima stranaka, kada su pojačani vanredni nadzori, a deluju i preventivno, naglašavaju u ministarstvu.

– Često ih obavljaju i po principu takozvane rotacije, što znači da deluju van teritorije na kojoj inače rade. Posle preduzetih mera sa određenim brojem ljudi od ukupno zatečenih u radu na „crno” poslodavci zasnivaju radni odnos. Tako su za prva tri meseca legalno zaposlili 650 građana, odnosno sa 54 odsto radnika od ukupnog broja onih koji su zatečeni u radu na „crno” – otkrivaju u ministarstvu.

U toku 2020. radni odnos zasnovala su 4.072 građanina, odnosno 68 odsto radnika od ukupnog broja ilegalno angažovanih.

Svoja prava u slučaju da su radili „na crno” radnici mogu da ostvare na sudu, a inspektor rada može samo da utvrdi prekršajnu odgovornost poslodavca za organizovanje ovakvog rada, ukoliko, pomoću drugih dokaznih sredstava ustanovi da je bio organizovan ovakav rad. To znači da inspektor rada ne može da naloži poslodavcu da isplati radniku primanja zarađena na „crno”, jer se visina te usmeno dogovorene plate utvrđuje na sudu.

Ipak, kada inspekcija utvrdi da je radnik na taj način angažovan, to je dokaz koji može poslužiti u sudskom postupku. Stručnjaci za radno pravo zato navode da bi bilo važno i zakonski detaljno regulisati mogućnost radnika koji nisu zaključili ugovor sa poslodavcem da se samostalno obrate inspektor, van mesta rada. Jer, angažovani najčešće ne žele da se izjasne o svom statusu u toku inspeksijskog nadzora, u strahu od odmazde poslodavca.

Inspeksijski nadzori od januara do marta

* 7.406 u oblasti radnih odnosa

* 6.989 u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu

* 55 nad neregistrovanim subjektima

Nova.rs: Ministrima povećane plate, a i naknade za članstvo u upravnim odborima

<https://rs.n1info.com/biznis/nova-rs-ministrima-povecane-plate-a-i-naknade-za-clanstvo-u-upravnim-odborima/>

Uprkos ekonomskoj krizi koja je zbog pandemije koronavirusa pogodila ceo svet pa tako i Srbiju, ministrima u Vladi Srbije ne samo da su povećane plate, već i naknade za članstvo u upravnim odborima i to za oko 40 odsto, piše portal Nova.rs. To je slučaj sa Fondom za razvoj u čijem upravnom odboru je gotovo polovina Vlade Srbije.

Kako je pokazala ranija analiza Nova.rs, Vlada Srbije je sama sebi uvećala plate od 2020. godine u proseku za 10 do 30 odsto. Tu se ne računa ministar unutrašnjih poslova Aleksandar Vulin kome je sa promenom ministarstva dobio veću zaradu za čak 140 odsto.

Plate ministara u Vladi kreću se od 100.000 dinara pa naviše. Uz to jedan broj njih dobija i dodatni novac na ime članstva u upravnim odborima.

Kako se može videti u zvanično objavljenim imovinskim kartama članova Vlade, jedan broj ministara uz zaradu dobija i naknadu za članstvo u Upravnom odboru Republičkog Fonda za razvoj. Na mesečnom nivou to je sada iznos od 58.000 do 60.000 dinara, navodi ovaj portal.

Taj novac, kako se dodaje u tekstu, dobijaju ministri Anđelka Atanasković, Tomislav Momirović, Irena Vujović, Tatjana Matić, Darija Kisić, Branislav Nedimović i Siniša Mali.

Do 2020. naknada za članstvo u UO Fonda za razvoj iznosila je od 42.000 do 44.000 dinara, što znači da je u ovoj godini uvećana za oko 40 odsto, navodi Nova.rs.

Tako, na primer, ministar poljoprivrede Branislav Nedimović sada, kao član, dobija oko 60.000 dinara, odnosno 18.000 više nego prethodnih godina.

Ministarka za kulturu Maja Gojković uz ministarsku platu dobija i oko 65.000 dinara kao predsednica UO Direktorata za radijacionu i nuklearnu sigurnost i bezbednost Srbije. Njena koleginica iz Vlade, ministarka pravde Maja Popović dobija dodatni novac za članstvo u Visokom savetu sudstva i Državnom veću tužilaca, navodi se u tekstu.

S druge strane, ministarka energetike Zorana Mihajlović ne dobija iz budžeta novac ni po jednom osnovu, ni kao ministarka niti kao članica UO Fonda za razvoj. U Vladi Srbije ima i onih koji nisu članovi upravnih odbora, bar prema zvanično objavljenim podacima Agencije za sprečavanje korupcije. Na tom spisku su, između ostalog, ministri Branko Ružić, Aleksandar Vulin, Nikola Selaković, Nebojša Stefanović, Vanja Udovičić, Marija Obradović ...

Nije tajna, niti novina, da se angažovanjem u raznim komisijama i članstvima u različitim odborima, javnim funkcionerima znatno uvećavaju primanja.

U upravne odbore bi svi rado da uđu, a razlozi su više nego jasni. Nadoknade su visoke, ne radi se mnogo ali ni često, navodi Nova.rs.

Ministri u Vladi nisu jedini koji na taj način uvećavaju svoja primanja. Ta praksa se primenjuje na svim nivoima vlasti i nije novina. Nekada su nadoknade za članstvo u pojedinim odborima javnih i državnih preduzeća bile astronomske, zbog čega su 2009. godine ograničene na visinu prosečne zarade.

Niko nikada nije zvanično izašao sa tačnim podatkom o broju upravnih odbora u Srbiji, a posebno ne o tome koliko oni koštaju državnu kasu, kaže se u tekstu. Neke ranije procene sindikalnih organizacija bile su da tih odbora ima bar 7.000 i da oni građane koštaju puno, odnosno da je reč o višemilionskim iznosima i to preračunatim u evre.

Apsolutni rekorder Vulin sa uvećanjem od 140 odsto

Podsetimo, predsednik Aleksandar Vučić je prošle godine najavio uvećanje plata u javnom sektoru, ali za najviše 3,5 odsto. Ta računica, međutim, nije važila za članove Vlade Srbije koji su dobili veće plate u proseku za 10 do 30 odsto. A ispostavilo se da u Vladi ima i onih koji su probili sve granice.

Apsolutni rekorder, kako je Nova.rs već pisala, jeste ministar unutrašnjih poslova Aleksandar Vulin. Njemu je plata u odnosu na prethodnu uvećana za više od 140 odsto, sa 92.246 dinara, koliko je primao kao ministar odbrane, na 225.841 – koliko sada prima kao ministar policije.

Tako je Vulin, praktično, najviše plaćen član izvršne vlasti, jer recimo premijerka Ana Brnabić mesečno prima 128.320 dinara, koliko je bila plaćena i u prošlom mandatu, dok predsednik Srbije Aleksandar Vučić prima platu od 157.262 dinara.

Nije poznato da je i jedan ministar do sada imao ovako visoku platu, te se nameće pitanje i čime je ovoliku zaradu zaslužio, navodi Nova.rs.

FONET/DANAS

Šoškić: Najavljenu pomoć jednog dana će svi vraćati kao dug

<https://www.danas.rs/ekonomija/soskic-najavljenu-pomoc-jednog-dana-ce-svi-vracati-kao-dug/>

Profesor Ekonomskog fakulteta i bivši guverner Narodne banke Srbije (NBS) Dejan Šoškić ocenio danas da je linerano i neselktivno davanje pomoći u vreme pandemije upitan potez koji se sa ekonomskog gledišta ne može opravdati i da će najavljenu pomoć jednog dana svi vraćati kao dug.

„Ta linearna davanja teško se mogu opravdati sa ekonomskog gledišta i ona će da izazovu novo zaduživanje zemlje“, rekao je Šoškić za N1, navodeći da je Srbija još prošle godine krenula na putanju podizanja javnog duga u odnosu na BDP, a da se to ovim paketom nastavlja.

On je ukazao da bi to moglo doprineti da javni dug premaši 60 odsto bruto nacionalnog dohotka (BDP).

„Sigurno je da će do kraja godine nivo javnog duga prema BDP preći 60 posto, a to je nivo koji su i razvijene zemlje stavile sebi kao limit. Zemlje poput Srbije bi trebalo da budu na nižem nivou javnog duga“, smatra Šoškić.

On kao dodatni problem vidi to što je pre dve godine promenjena metodologija u obračunu BDP i da bi, prema staroj metodologiji, javni dug davno bio veći 60 posto BDP.

Na pitanje da li su u tom slučaju utemeljeni komentari da je ekonomska situacija stabilna ili bolja nego u prethodnom periodu, Šoškić je rekao da je Srbija praktično sve do 2018. godine bila jedna od najstangnantijih privreda u Evropi i da je imala znatno nže stope rasta.

„Od 2018. i 2019. godine nešto je veća stopa privrednog rasta, a prošle godine smo možda imali nešto manju stopu privrednog pada, ali o ekspanziji privrede ne možemo da govorimo. Mi nismo nigde napredovali, daleko smo od viših stopa privrednog rasta“, ocenio je Šoškić.

Komentarišući najave visokih državnih zvaničnika da će prvi kvartal biti sa pozitivnom stopom privrednog rasta, Šoškić je rekao da je Amerika napravila pozitivan rezultat od 6,4 odsto, a Kina više od 18 odsto u prvom kvartalu.

Ako Srbija napravi rezultat od plus jedan, po Šoškićevoj oceni, daleko je od privredne ekspanzije i nema priče o šampionskom statusu.

„Srbija je jedna od najsiromašnijih zemalja u Evropi“, rekao je Šoškić i dodao da to dokazuju i odgovori građana u anketi N1 na šta će potrošiti prvih 30 evra koje će dobiti u maju.

Ocenjujući ekonomsku situaciju u zemlji on je istakao da Srbija nema dovoljno investicija i da su domaći privrednici nedovoljno uvereni u poslovnu perspektivu i ne veruju u institucije sistema, niti u odsutvo korupcije.

On je i povodom paketa pomoći privredi rekao da je sporno pitanje da li se pomoć daje onima kojima zaista potrebna i da bi to bilo opravdano da je ta pomoć usmerena preduzećima koja su sposobna da izvoze.

„Taj sektor privrede mora da ojača ako želimo da izađemo na zelenu granu“, ocenio je za N1 Šoškić, ističući da je opravdana pomoć ako dođe u sektore koji mogu da rastu i nadonakde gubitke.

Na pitanje da li je tačna računica ekonomskih novinara da će svaki građanin na dodeljenih 30 evra, plaćati dug od 33 evra, Šoškić je rekao da će svi „sigurno vraćati taj dug“, ali da zavisi od konkretnih uslova zaduživanja koji će biti krajnji iznos, ali da Srbija sada kreira novi dug.

„Činjenica je da nema besplatnog ručka. Ako smo se zadužili – nema spora, doći će dan kada ćemo to morati da vratimo“, poručio je Šoškić.

Danas

Komplikovana privatizacija nikako da dovede novog vlasnika u fabriku autobusa

Radnici Ikarbusa poverovali u obećanje Vesića i ostali bez plata

<https://www.danas.rs/ekonomija/radnici-ikarbusa-poverovali-u-obecanje-vesica-i-ostali-bez-plata/>

Za nekoliko meseci u Ikarbusu bi trebalo da se okonča komplikovana procedura menjanja vlasništva preko Unapred pripremljenog plana reorganizacije (UPPR), nakon čega bi kineska kompanija Jinlong, koja je još pre godinu i po otkupila deo dugova i time postala većinski vlasnik, mogla da preuzme tu firmu i započne dugomajavljanu proizvodnju električnih autobusa.

Foto: BETAPHOTO/ BEOINFO

Kada će i da li prva vozila novog vlasnika izaći sa kapija Ikarbusa, nemoguće je odrediti, tim pre što se i kupac, sudeći po pisanju inostranih medija, suočio sa finansijskim problemima.

Dugovi srpske fabrike autobusa gomilali su se duže od dve decenije, pre 15 godina iznosili su oko 20 miliona evra, a udvostručili su se u narednih desetak godina.

U međuvremenu, firma je bila „na veštačkom disanju“, funkcionisala je uz podršku države čak i u periodima kada je proizvodnja bila uspešna i obimna a sarađivalo se i sa velikim kompanijama poput MAN-a. Ipak, plitko tržište i raniji nagomilani dugovi, hipoteke i nemogućnost da se dobije kredit bar za obrtna sredstva, doveli su do zaustavljanja pogona.

U takvoj situaciji, kada su dugovanja prevazišla vrednost kapitala i imovine, jedino rešenje bio je komplikovani plan privatizacije koji se odvijao preko dva UPPR-a.

U prvom, iz 2018. godine, velika potraživanja konvertovana su u kapital koji je i danas u strukturi Ikarbusa, a prethodna vlasništva nad akcijama firme su „izbrisana“.

Taj period obeležio je svojevrsni skandal na berzi, jer iako je usvajanje UPPR-a bilo javno dostupan podatak, tokom dve nedelje dok dokument nije postao pravosnažan, bivši akcionari izneli su svoje udele na berzu i prodavali ih za po 50 dinara po akciji. Bilo je kupaca koji su odmah po pravosnažnosti UPPR-a izgubili uloženi novac.

U drugom koraku, naredni UPPR koji je 2020. postao pravosnažan, omogućio je kineskoj kompaniji Jinlong da otkupi potraživanja razlučnih poverilaca, odnosno njihov udeo u kapitalu Ikarbusa čime je Jinlong postao vlasnik 59 odsto kapitala preduzeća.

Međutim, proces nije završen, jer sa 1.400 preostalih, nerazlučnih poverilaca treba da se sklope pojedinačni ugovori o konvertovanju duga u vlasništvo.

Tek potom, kineska kompanija može da uđe u fabriku i započne proizvodnju za koju su već počele neke pripreme.

Koliko će vremena još biti potrebno za organizovanje, pokretanje pogona i upošljavanje ljudi, malo ko u ovom trenutku može da prognozira.

Za zaposlene, u svakom slučaju, suviše kasno jer je ogromna većina već otišla iz firme.

Početak prošle godine oko polovina radnika je prihvatila socijalni program koji je ponudilo Ministarstvo privrede.

Ostalih stotinak poverovalo je u obećanje zamenika gradonačelnika Beograda Gorana Vesića, da će Ikarbusu poveriti izradu stotinak autobusa, što bi značilo mogućnost da čekajući novog vlasnika nešto zarade i zadrže radnike.

To se, međutim, nije ostvarilo.

Grad je 2019. raspisao dva tendera za nabavku novih autobusa, ali sa uslovima koje bi malo ko mogao da ispuni.

Osim tehničkih karakteristika traženih vozila iz kojih se moglo naslutiti ko će biti učesnici, do zahteva da je budući partner morao da ima 4.000 prodatih autobusa u godini koja je prethodila tenderu.

Tako su se, očekivano, javile samo dve kompanije, turska i kineska, dok je domaći Ikarbus uslovima tendera bio isključen iz tih nabavki.

On već dve godine tavori, bez posla i prihoda, radnici koji su preostali, zbog neisplaćenih zarada polako odlaze.

Vlasnici

Posle prvog UPPR-a u vlasničkoj strukturi najveći udeo od oko 27 odsto ima Republika Srbija, slede dve banke u stečaju – Univerzal i Beobanka sa po 7,6 odnosno 6,4 odsto akcija, Grad Beograd ima 5,4, Fond za razvoj 4,5 a PIO fond 4,1 odsto a „Lasta“ 3,6 dok su udeli JKP Gradska čistoća i Domiko prevoza oko dva procenta. U novoj raspodeli, Jinlong će imati 59 odsto kapitala, država Srbija oko deset odsto a ostatak mali akcionari.

Problemi kupca

Kineska firma Jinlong, koja se bavi proizvodnjom baterija za električna vozila, u vlasništvu je kompanije Žuhai Jinlong, za koju strani mediji tvrde da je umešana u finansijski skandal, nakon što je jedan od njenih direktora pobegao u Hongkong prisvojivši pre toga oko 150 miliona evra. Taj iznos kompanije sada duguje dobavljačima od kojih su neki pokrenuli sudski postupak naplate.

BETA/DANAS

Petrović: Srbija zaostaje u privrednom razvoju za zemljama CIE zbog korupcije

<https://www.danas.rs/ekonomija/petrovic-srbija-zaostaje-u-privrednom-razvoju-za-zemljama-cie-zbog-korupcije/>

Glavni razlog zbog koga Srbija podbacuje u privrednom rastu za zemljama Centralne i Istočne Evrope (CIE) Rumunijom, Mađarskom, Poljskom i Slovačkom, je loš kvalitet institucija koji se pre svega ogleda u prevelikoj korupciji i nedovoljnom nivou vladavine prava, rekao je predsednik Fiskalnog saveta Pavle Petrović.

Petrović je u intervjuu Beti na pitanje hoće li Srbija smanjiti zaostatak za uporedivim zemljama ako ove godine dostigne privredni rast od šest odsto, rekao da visok privredni rast u jednoj godini ne znači mnogo, naročito u sadašnjim veoma turbulentnim vremenima.

„Privredni rast bi trebalo posmatrati u nešto dužem vremenskom horizontu, a kad se gleda nešto duži horizont vidi se da Srbija ima prosečan rast bruto domaćeg proizvoda (BDP) od 3,5 do četiri

odsto godišnje, a trebalo bi da bude oko pet odsto da bi pristizali razvijenije zemlje CIE“, rekao je Petrović.

Dodao je da Srbija u nekim godinama ima bolje, a u nekim nešto lošije rezultate, ali ukupno gledano privredni rast je nezadovoljavajući.

Fiskalni savet je, kako je rekao, sugerisao Vladi Srbije da prilikom izrade budžeta za 2021. godinu „ne ide na tako visoku stopu privrednog rasta od šest odsto jer je u vreme neizvesnosti mnogo bolje oprezno planirati privredni rast i poreske prihode, pa se 'iznenaditi' boljim rezultatima nego obratno“.

Prvi dostupni ekonomski pokazatelji iz januara i februara, 2021. godine, pema njegovim rečima su i dalje nesigurni, ali nagoveštavaju da je Fiskalni savet bio u pravu, odnosno da bi rast BDP-a u 2021. mogao biti oko četiri, umesto planiranih šest odsto, ali je u međuvremenu usvojen rebalans budžeta koji, između ostalog, predviđa snažno i ekonomski poželjno povećanje investicija u infrastrukturu.

„Mi smo procenili da bi to veliko povećanje javnih investicija moglo dodati još oko 1,5 odsto na sadašnji tempo privrednog rasta od četiri odsto, pa bi rast BDP-a Srbije u 2021. na kraju ipak mogao da bude preko pet odsto i blizak prvobitnim prognozama Vlade Srbije“, rekao je Petrović.

Na pitanje da li postoji mogućnost da se javni dug zadrži ispod 60 odsto BDP-a, kako obećava Vlada Srbije, Petrović je rekao da će, ako se ostvare trenutni planovi Vlade, odnosno deficit budžeta u 2021. zaista bude oko 3,5 milijardi evra kako je planirano usvojenim rebalansom, javni dug premašiti 60 odsto BDP-a.

Fiskalni savet je, prema njegovim rečima, preporučio da se tokom godine naprave uštede i deficit smanji na ispod tri milijarde evra, a sa osetno manjim deficitom smanjila bi se i potreba za zaduživanjem zemlje, pa bi javni dug mogao da ostane ispod 60 odsto BDP-a.

Planirani treći antikrizni paket pomoći neće se, kako je rekao, potrošiti u potpunosti, a ušteda će tu biti najmanje 200 miliona evra, a uz to se neke javne nabavke sprovode sporije od plana, pa je moguće da se ambiciozni plan povećanja javnih investicija neće ostvariti u potpunosti, a ne bi bilo iznenađenje i da naplata doprinosa bude nešto bolja od očekivanja.

„Međutim, kada su u prethodnim godinama ostvarene slične uštede Vlada je to obično koristila za finansiranje nekih novih rashoda koji nisu bili planirani budžetom, pa su tako vanredna sredstva davana lokalnoj samoupravi, crkvi, sportskim klubovima, javnim i državnim preduzećima koja imaju probleme u poslovanju ili bi se u decembru jednostavno potrošila na vanredne isplate penzionerima i zaposlenima u javnom sektoru“, rekao je Petrović.

Dodao je da je Fiskalni savet sada preporučio Vladi da ove godine bude naročito odgovorna i da sve moguće uštede koje se već naziru iskoristi isključivo na smanjenje deficita kako bi se usporio rast prevelikog javnog duga.

Petrović je rekao da je Fiskalni savet sredinom prošle godine upozoravao Vladu da bude oprezna i prilikom planiranja rasta plata u javnom sektoru budući da je već tada bilo jasno da razvoj epidemiološke situacije može zahtevati pakete pomoći privredi, odnosno dodatno zaduživanje zemlje.

„Naš predlog bio je da se plate u javnom sektoru u 2021. zamrznu ili da se eventualno dozvoli njihova minimalna indeksacija kao što je bio slučaj u većini drugih zemalja CIE“, rekao je Petrović.

To je u jednom momentu, prema rečima Petrovića, prihvatilo Ministarstva finansija koje je početkom oktobra 2020. izašlo s najavom da će zarade u 2021. rasti u skladu s inflacijom.

„Međutim, Vlada je na kraju ipak odlučila da i u 2021. relativno snažno poveća plate u javnom sektoru, što ekonomski nije opravdano“, rekao je Petrović.

Dodao je da su plate u državnom sektoru već u 2020. povećane za više od 11 odsto, a potom se, računajući dodatne povišice iz aprilskog rebalansa, u 2021. povećavaju za skoro sedam odsto.

To je, kako je rekao, nerealno i u zbiru višestruko brže od rasta privrede u 2020. i 2021. odakle se taj rast plata finansira što otvara opasne neravnoteže u budžetu.

Drugi problem, prema rečima Petrovića, s prekomernim povećanjem plata u javnom sektoru je to što su one oko 20 odsto veće nego u privatnom sektoru iako je posao u javnom sektoru sigurniji.

Istakao je da se tolika razlika ne može opravdati boljom kvalifikacionom strukturom zaposlenih i ukazuje da je javni sektor neopravdano povlašćen u odnosu na privatni.

Treći problem s prekomernim povećanjem zarada je, kako je rekao, to što je ovo trajni budžetski trošak i biće ozbiljan fiskalni problem u narednim godinama.

Odgovrajući na pitanje da li povećanje plata razume kao isključivo populističku meru vlasti ili kao pritisak javnosti da se živi komfornije od mogućnosti, Petrović je rekao da je „prirodno da postoji pritisak zaposlenih u javnom sektoru da im plate budu što veće, ali druge evropske zemlje uglavnom uspevaju da nivo zarada zaposlenih u javnom sektoru usklade sa svojim ekonomskim mogućnostima“.

„Mi trenutno imamo veoma lošu kombinaciju da je u isto vreme prosečna plata u javnom sektoru relativno visoka, a da su nedovoljno plaćeni najsloženiji i najodgovorniji poslovi zbog čega postoji manjak zaposlenih u zdravstvu, Poreskoj upravi, inspekcijским službama, službama za upravljanje EU fondovima“, rekao je Petrović.

Dodao je da se iz toga može naslutiti da je trenutno važniji politički prioritet da što više ljudi u javnoj upravi bude zadovoljno, u odnosu na kvalitet rada javnog sektora.

Ocenio je da urediti postojeći sistem plata u državnom sektoru nije samo politički već je veliki i profesionalni izazov jer sadašnji sistem počiva na više desetina međusobno neusaglašenih propisa pa se tako dešava da je, na primer isti administrativni posao u Ministarstvu unutrašnjih poslova znatno bolje plaćen nego u Ministarstvu građevinarstva.

Prema njegovim rečima, Vlada još od 2014. najavljuje da će usvojiti jedinstveni sistem platnih razreda za sve zaposlene u državnom sektoru i godišnju indeksaciju zarada definisati na osnovu objektivnih ekonomskih parametara, međutim, najmanje pet puta do sad probijen je postavljeni rok, pa je očigledno da je rešavanje ovog problema veliki tehnički, a verovatno i politički izazov, zbog čega će javni sektor sve lošije funkcionisati.

Odgovarajući na pitanje da li je moguće povećavati (usklađivati) penzije brže nego do sada da bi se popravio socijalni položaj na stotine hiljada onih sa penzijama ispod egzistencijalnog minimuma, Petrović je rekao da su ekonomske greške u upravljanju penzijama opasne, a kolika je cena takvih grešaka najbolje ilustruje primer iz 2008. kad su penzije vanredno povećane usled političkih pritisaka, a ne na osnovu objektivnih ekonomskih parametara.

„Niko od tih vanrednih povećanja na kraju nije imao koristi, pa ni sami penzioneri jer su njihove penzije duži niz godina nakon 2008. povećavane sporije od troškova života, a od decembra 2014. do novembra 2018. bile su čak i privremeno smanjene“, rekao je Petrović.

Dodao je da „sada kad se penzijski sistem konačno doveo u red i usvojena je održiva ‘švajcarska’ formula za njihovu godišnju indeksaciju, bilo bi pogubno da se sve to upropasti“.

„Švajcarska“ formula je, prema njegovim rečima, rezultovala povećanjem penzija u 2020. od 5,4 odsto i od 5,9 odsto u 2021. godini što „možda penzionerima sa ispodprosečnim penzijama izgleda nedovoljno, ali je maksimum koji ekonomija Srbije može da podnese“.

Petrović je na pitanje kako ocenjuje povećano ulaganje u naoružanje vojske u toku pandemije rekao „Vlada sama određuje svoje prioriteta, ali ovoliko povećanje tih ulaganja nije u ovom trenutku ekonomski opravdano“.

Investicije u odbranu godinama imaju, kako je rekao, tendenciju snažnog rasta pa su u periodu 2005. do 2016. uobičajeno iznosile oko 50 miliona evra godišnje, a onda su naglo počela da rastu, do 2019. premašile su 300 miliona evra, a rebalansom planirano da u 2021. budu čak 735 miliona evra.

„To je oko 1,5 odsto BDP-a Srbije, a druge zemlje CIE za investicije u odbrambeni sektor izdvajaju u proseku 0,2-0,3 odsto BDP-a. Nije jasno zašto se u vreme produženog trajanja pandemije toliko favorizuju ova ulaganja, kada se ona ni na koji način ne mogu svrstati u antikriznu politiku“, rekao je Petrović.

Istakao je da država još od devedesetih godina prošlog veka nije dovoljno investirala u javni sektor, pa je zbog toga loše stanje infrastrukture – putne, železničke, komunalne, zdravstvene.

Prethodnih nekoliko godina javne investicije su, kako je rekao, relativno snažno povećane, što je načelno dobro, ali je to povećanje gotovo isključivo išlo u dva smera: saobraćajnu infrastrukturu i vojsku i policiju.

„Poboljšanje saobraćajne infrastrukture ekonomski nije upitno, ali ostalo je nejasno zašto se država opredelila da u prethodnim godinama toliko investira u vojsku i policiju a ne na primer u zdravstvo, obrazovanje ili smanjenje ekološkog zagađenja“, rekao je Petrović.

Država je, prema njegovim rečima, u poslednje četiri godine za kapitalno opremanje vojske i policije izdvojila ukupno 1,8 milijardu evra, uključujući aprilski rebalans budžeta, što je iznos koji bi bio više nego dovoljan da se u potpunosti reši problem upravljanja otpadom u Srbiji (komunalni, rudarski, građevinski, industrijski) ili izgrade sva potrebna postrojenja za preradu otpadnih voda širom zemlje.

Petrović je rekao da će za rešavanje nagominalnih ekoloških problema i zagađenja zemlje biti potrebno da država u sledećih 10-15 godina uloži oko 8,5 milijardi evra, što znači da godišnja ulaganja u izgradnju prečišćivača otpadnih voda, kanalizacione mreže, vodosnabdevanje, deponije i sisteme za preradu otpada treba da iznose oko 500 miliona evra.

„I pored naših jasnih sugestija, koje smo ponavljali iz godine u godinu, tek su poslednjim rebalansom budžeta iz aprila planirana ulaganja u ovim oblastima povećana na 160 miliona evra“, rekao je Petrović.

Na pitanje koliko je „bačeno“ para iz budžeta na neselektivnu pomoć privredi i građanima Petrović je rekao da je to teško potpuno precizno proceniti, ali verovatno je oko polovine sredstava neracionalno potrošeno.

„Zapravo čitav nedavno usvojeni rebalans, koji je povećao budžetski deficit sa 1,5 na 3,5 milijarde evra, mogao bi se oceniti kao mešavina potrebnih i neracionalnih mera. S jedne strane povećana izdvajanja za izgradnju infrastrukture i zdravstvo su i ekonomski dobra i potrebna, a za snažno povećanje investicija u vojsku za sad nije dobar trenutak“, rekao je Petrović.

Ocenio je da paket pomoći nije napravljen na ekonomski dobar i racionalan način jer se ubedljivo najveći deo sredstava privredi i stanovništvu daje potpuno neselektivno, odnosno i onima kojima ta sredstva nisu potrebna.

On je rekao da nema mnogo smisla zaduživati se pa deliti novac i građanima sa iznadprosečnim prihodima ili preduzećima koja u krizi posluju bolje nego inače, poput apoteka, dostave hrane.

„Naša gruba procena je da je oko milijardu evra izdataka moglo da se racionalnije planira, odnosno izbegne. Koliko su to velika sredstva možda najbolje ilustruje činjenica da je za taj novac država mogla da izgradi čitavu deonicu autoputa Beograd-Sarajevo koja prolazi kroz Srbiju, Požega-Kotroman i Sremska Rača-Kuzmin“, rekao je Petrović.

Na pitanje da li je Vlada Srbije često „gluva“ na na preporuke Fiskalnog saveta, Petrović je rekao da je njegova uloga da pruži objektivne analize, zasnovane na ekonomskom znanju i podacima.

To je, kako je rekao osnov za argumentovanu raspravu u Skupštini i široj javnosti, što na kraju vodi ka poboljšanju javnih politika.

I međunarodna istraživanja, prema njegovim rečima pokazuju da je ovakva praksa dobra jer se u zemljama koje imaju fiskalne savete vodi odgovornija fiskalna politika.

„Možda na prvi pogled izgleda da je Vlada često ‘gluva’ na naše preporuke i savete, ali kad se pogleda duži rok, vidi se da je veliki broj mera koje smo predložili bio i usvojen, obično uz određeno kašnjenje“, rekao je Petrović.

Podsetio je da je Fiskalni savet juna 2011. ocenio da je Zakon o finansiranju lokalne samouprave koji su predložili Ujedinjeni regioni Srbije bio fiskalno neodgovorna i da je prvom trenutku bio „poražen“ u Skupštini, da bi se tokom sledeće dve godine ipak taj zakon defakto poništio.

Fiskalni savet je, kako je rekao, u septembru 2012. preporučio da je neophodno zamrzavanje plata i penzija, a poručeno mu je da se kandiduje na izborima, da bi 2015. Vlada, morala ne samo da zamrzne nego da smanji i plate i penzije.

„U februaru 2019. predložili smo više modela za objektivnu indeksaciju penzija, od kojih je Vlada prihvatila ‘švajcarsku’ formulu, a u ovom, aprilskom rebalansu prihvaćeno je da treba povećati investicije u zaštitu životne sredine, o čemu uporno pričamo od 2018. godine. Nemoguće je da se sve ocene i predlozi Fiskalnog saveta u potpunosti prihvate jer Vlada vodi računa i o političkim, a ne samo ekonomskim interesima“, rekao je Petrović.

Mediji: Prva petoletka preuzima i poslove drugih delova vojne industrije

<https://www.danas.rs/ekonomija/mediji-prva-petoletka-preuzima-i-poslove-drugih-delova-vojne-industrije/>

Vojna fabrika „Prva petoletka“ iz Trstenika u poslednje vreme se ističe po uspesima na domaćem i internacionalnom tržištu a uz svoju tradicionalnu proizvodnju ta kompanija počela je da preuzima i poslove drugih segmenta nemačke industrije, piše portal Balkanska bezbednosna mreža.

Kako se navodi, „Prva petoletka“ iz Trstenika (PPT) do sada je kao svoje adute imala minobacače svih kalibara, ručne bacače granata i stajne trapove za avione Orao, Supergaleb, Lasta i Utva ali je u poslednje vreme počela da proizvodi i digitalizovani samohodni višecevni lanser raketa Oganj, PVO sistem Pasars i besposadnu robotizovanu platformu Mali Miloš, koju je projektovao Vojno-tehnički institut iz Žarkova.

„Takođe, ova firma se smatra primerom proizvođača naoružanja bez pompe, afera i produžavanja rokova“, navodi se.

Portal dodaje da već nekoliko godina firma iz Trstenika radi nadogradnju kamiona FAP za potrebe Vojske Srbije, a tu je i sistem PVO Pasars koji još nije dobio svoju finalnu verziju, iako se dugo najavljuje.

„Stručnjaci iz Trstenika rade serijsku modernizaciju višecevnog lansera raketa Oganj. U moru najava i brojnih razvojnih projekata, digitalizovani Oganj je jedini kompletno prošao proceduru za prijem u jedinice VS i njime je opremljena baterija iz artiljerijsko-raketnog divizionu Prve brigade. Na digitalizovanom Ognju primenjena su rešenja lansera raketa Morava, čiju je integraciju vršila Industrija motora 14. oktobar iz Kruševca. Međutim, 14. oktobar je prvo otišao u stečaj, a zatim je privatizovan i to je jedan od razloga zašto Morava godinama nije ulazila u naoružanje iako je još početkom 2015. godine predstavljen nulti model“, navodi se.

Dodaje se da je PPT proizvođač i modularnog Ognja, koji prema planovima treba da ima mogućnosti lansiranja više tipova raketa koje se prave u Srbiji, a da se već neko vreme prave i plastični delovi za puške Zastava oružja, što je ranije radio Tehničko-remontni zavod iz Bratunca.

„Od svih zvaničnih informacija koje govore o uspesima PPT, najsloženije u tehničkom i pravnom smislu jeste vozilo NTV (Novo terensko vozilo). Originalni proizvođač NTV je Zastava Tervo iz Kragujevca, formirana posle odlaska firme Zastava Kamioni u stečaj 2017. godine“, piše u tekstu.

Portal navodi da je PPT i veliki izvoznik, pre svega na područje Bliskog Istoka.

„To je izvuklo firmu iz teške situacije, a samo 2015. i 2016. godine kada izvezeno više od 3.600 minobacača... Poslednju put u centru pažnje javnosti PPT našla se tokom rata u Nagorno Karabahu, kada su mediji preneli da je trgovac oružjem Slobodan Tešić preko svoje firme 'Vektura Trans' izvezio oružje u Jermeniju, između ostalog i minobacače iz Trstenika“, navodi se.

INSAJDER.NET/NOVA.RS

Država će morati da otkupljuje zemljište nekadašnjeg PKB-a

<https://nova.rs/vesti/biznis/drzava-ce-morati-da-otkupljuje-zemljište-nekadasnjeg-pkb-a/>

Auto-put će biti izgrađen umesto brze saobraćajnice do Zrenjanina, odnosno ranije planiranog proširenja postojećeg Zrenjaninskog puta, prenosi Insajder. Nakon što je Insajder u serijalu "Prodaja" objavio da je država kao deo imovine PKB-a prodala i parcele koje su prema tada važećem planu trebale da se koriste za izgradnju brze saobraćajnice do Zrenjanina, Ministarstvo saobraćaja je saopštilo da se od brze saobraćajnice odustaje i da će umesto proširenja postojećeg puta biti izgrađen auto-put, na novoj lokaciji.

Objasnjavajući odluku da se umesto prvobitno planiranog proširenja puta Beograd- Zrenjanin gradi autoput u punom profilu, bivša ministarka saobraćaja Zorana Mihajlović je rekla da je takva odluka doneta zbog „povećane privredne aktivnosti u Vojvodini“.

Odgovarajući na pitanje novinara Insajdera kojom trasom bi mogao da ide autoput i na koji način će se izbeći da prolazi kroz zemljište prodato Al Dahri, Mihajlović je tvrdila da ne zna gde će se tačno auto put graditi ali da “sigurno neće biti na zemljištu nekadašnjeg PKB-a”, piše Insajder.

Nedavno objavljeni nacrt Prostornog plana koridora autoputa Beograd-Zrenjanin-Novi Sad, pokazuje da nova trasa zaobilazi najveći deo zemljišta nekadašnjeg PKB-a ali će jednim delom taj put ipak prolaziti kroz parcele koje je kupila arapska kompanija Al Dahra.

Prema analizi Insajdera, država će morati da od Al Dahre otkupi u celini ili delimično 15 parcela u katastarskoj opštini Komareva humka.

Reč je o parcelama koje su do nedavno bile u vlasništvu državnog kombinata PKB.

U delu od Beograda do Zrenjanina budući autoput će prolaziti kroz područja naselja Ovča, (grad Beograd), Glogonj, Jabuka (grad Pančevo), Sefkerin (opština Opovo), Debeljača, Kovačica, Idvor (opština Kovačica), Aradac, Lukićevo, Ečka, Mužlja, Zrenjanin.

Zbog činjenice da se u nacrtu Prostornog plana koridora autoputa Beograd-Zrenjanin-Novi Sad navodi da će za izgradnju auto puta biti potrebni delovi nekih katastarskih parcela ali ne i o kojim je površinama reč, na osnovu dostupne dokumentacije za sada nije poznato koliko će ukupno kvadratnih metara zemljišta čiji je vlasnik Al Dahra državi biti potrebno za projekat izgradnje autoputa.

Koliku površinu zemljišta Al Dahre obuhvata prostorni plan koridora budućeg auto-puta pitanje je koje su novinari Insajdera postavili Ministarstvu saobraćaja a odgovor čekamo.

Po kojoj će ceni država otkupljivati parcele koje je nedavno prodala u pola cene?

Prema Zakonu o eksproprijaciji, naknada za ekspropisano poljoprivredno zemljište i građevinsko zemljište određuje se prema tržišnoj ceni takvog zemljišta.

To znači da će za izgradnju autoputa država morati da od Al Dahre otkupljuje zemljište po znatno većoj ceni od one po kojoj je 2018. godine isto to zemljište prodala investitoru iz UAE.

Podsetimo, deo imovine PKB-a, uključujući i oko 17 000 hektara poljoprivrednog zemljišta prodato je u pola cene jer je zakonom o privatizaciji predviđeno da se imovina preduzeća može ponuditi po početnoj ceni od 51 odsto njene procenjene vrednosti. Al Dahra je kao jedini ponuđač na tenderu ponudila najnižu propisanu cenu i zahvaljujući tome ostvarila dobit od preko 100 miliona evra.

Odmah nakon kupovine imovine PKB-a, Al Dahra je objavila finansijski izveštaj u kome se navodi da je ova kompanija samo na osnovu razlike između plaćene i fer vrednosti imovine PKB-a zaradila 106,3 miliona evra.

Potvrda istraživanja Insajdera da je država ispod svake cene prodala zemljište kompaniji iz UAE je i primer PKB-ove parcele koja nije prodana u postupku privatizacije, a godinu dana kasnije oglašena je na prodaju po ceni koja je bila za čak osam puta veća od one koju je platila Al Dahra.

Al Dahra je kupila poljoprivredno zemljište nadomak Beograda za 4.700 evra po hektaru.

Da bi za otkup tog zemljišta država mogla da plati i do 20 puta veću cenu od one po kojoj je zemljište prodato Al Dahri pokazuju podaci o ekproprijaciji poljoprivrednog zemljišta za izgradnju deonice Koridora 11 od Surčina do Obrenovca.

Država, odnosno Javno preduzeće Putevi Srbije su zbog izgradnje tog puta vlasnicima zemljišta u Jakovu i Boljevcu 2016. godine morali da plate nadoknadu u iznosu od 25 do 50. 000 evra po hektaru dok je za hektar poljoprivrednog zemljišta u Surčinu isplaćivano čak 130.000 evra po hektaru.

Skoro 17.000 hektara zemljišta, opremu, objekte i stado PKB-a, Al Dahra je u oktobru 2018. ukupno platila 121 miliona evra.

Ugovorom sa Al Dahrom, država Srbija se ni na jedan način nije zaštitila za slučaj da zemljište nekadašnjeg PKB-a bude potrebno zbog izgradnje infrastrukturnih projekata ili očekivanog širenja grada na levu obalu Dunava.

„Nema besplatnog ručka“: Dobijete 30, vraćate 33 evra

<https://rs.n1info.com/biznis/nema-besplatnog-rucka-dobijete-30-vracate-33-evra/>

Više od tri miliona građana Srbije do sada se prijavilo za novčanu pomoć 30 plus 30 evra saopštio je ministar finansija Siniša Mali. Od sutra će građani moći da se prijave i telefonom. I kod tog načina prijave biće potrebno ostaviti matični broj, broj lične karte i ime banke u kojoj imate otvoren račun ili želite da vam se automatski otvori.

Ponovo stižu evri.

U maju će vas obradovati prvih 30 evra i najviše vas novac će potrožiti na ono što može – u ceger za pijacu.

N1: Na šta ćete da potrošite 30 evra?

„Na jagode, na zdravu hranu, vitamine“.

N1: Zar niste već dobili vitamine?

„Dobiću, dobiću“.

„Ja ću, iskrena da vam budem, platiću struju“.

N1: Hoćete moći nešto i da kupite?

„Ma, šta možemo da kupimo za 30 evra“

Građani sa većim primanjima prvih 30 evra staviće sa strane, a neki čak kažu da će uspeti da otputuju.

„Imam prilično dobru penziju još i radim, primam platu, tih 30 evra ću dopuniti neću ništa namenski da trošim“.

„Ako budem mogla na letovanje“.

N1: Za 30 evra na letovanje?

„Pa nije baš za 30, ali za 110“

A koliko nas zaista košta ta kao med slatka pomoć još nije poznato. Međutim poznato je kako se novac deli – država podigne kredit i vi dobijete novac, vrlo lagan potez.

Prvih 30 evra penzioneri će dobiti 6. maja, dok će novac ostalim građanima stići do 20. maja.

„Ta pomoć će samo za Srbiju iznositi oko 450 miliona evra, problem sa tim izdatkom što će se država zapravo zadužiti da bi podelila tih 60 evra za obične građane i još 50 dodatnih za penzionere“, kaže Mateja Agatonović iz Nove ekonomije.

Svima je dobro poznata činjenica da je kredit nešto što ima kamatu i što će morati da se vrati, pa će tako i građani morati da vrate 30 evra plus.

„Ako će svaki građanin dobiti po 30 evra – vratiće oko 33 evra“, kaže Agatonović.

Definitivno nema besplatnog ručka ni sada na početku proleća, a neće biti besplatan ni u novembru kada će na račune penzionera i ostalih građana leći drugi deo pomoći.